

Adabiyot, madaniyat yashasa — millat yashaydi

Ўзбекистон adabiyoti va san'ati

1956-yil 4-yanvardan chiqa boshlagan

ADABIY-BADIY, MA'NAVIY-MA'RIFIY, IJTIMOIY GAZETA

2023-yil 10-mart / № 9 (4720)

Теран томирлар

УЛУГ ДАРЁЛАР БИРЛАШГАНДА...

Маълумки, кейинги йилларда Туркий давлатлар кенгаши доирасида маданий-гуманистар йўналишлардаги ҳамкорлик жадал ривожланмоқда. Хусусан, қисқа вакт давомида қардоши ҳалқлар ўртасидаги адабий алоқалар янги босқичга кўтарилиди. Ушбу мамлакатларда фаолигят юритаётган ижодий ташкилотларнинг биргаликда адабий анжуманлар уюштириши, ўзаро таржималарни амалга ошириб, китоб тақдимотларини ташкил қилиши ўзига хос анъанага айланди.

Шу йилнинг 5-6 марта кунлари ТУРКСОЙ ҳалқаро ташкилотининг ташаббуси билан Анкара шаҳрида Туркия, Ўзбекистон, Киргизистон, Козогистон, Озарбайжон Ёзувчilar уюшмалари хамда Евросиё Ѓазарлар бирлиги раҳбарлари иштирокида уюштирилган анжуманди бу йўналишдағи ишларни янада ривожлантириш масалалари атрофлича мухокама килинди.

ТУРКСОЙ ҳалқаро ташкилоти кароргоҳида Ўзбекистон Ёзувчи-

лар уюшмаси раиси Сирохиддин Сайид, Козогистон Ёзувчilar уюшмаси раиси Улугбек Эсдавлат, Киргизистон Миллий Ёзувчilar уюшмаси раиси Нурулан Каллибеков, Озарбайжон Ёзувchilar уюшмаси вакиллари хамда ТУРКСОЙ раҳбари Султон Раев иштирокида Ёзувchilar уюшмалари раҳбарларининг кўшма йигилиши бўлиб ўтди.

Йигилишда ТУРКСОЙ Ѓазарлар бирлиги ташкил этилиб, унинг низоми тасдикланди.

Озарбайжон Ёзувchilar уюшмаси раҳbari, таникли адаб Азор мазкур уюшмага фахри раис, Козогистон Ёзувchilar уюшмаси раҳbari Улугбек Эсдавлат раис этиб сайданди. Кардош давлатлар Ёзувchilar уюшмалари раислари мазкур ҳалқаро ижодий ташкилотнинг ўз мамлакатидаги вакиллари саналади.

Инглишида Ўзбекистон Ёзувchilar уюшмаси раиси Сирохиддин Сайид бутунги кунда мухтарам Президентимиз Шавкат Мирзиёев томонидан миллий адабиётимизни ривожлантириш бўйича амалга оширилаётган кенг юқумлами чора-тадбирлар ҳакида батаси мазлумот берди.

Тадбирда давлатимиз раҳbarining ташабbusi билan юртимизда ўзбек тилида нашр килинган “Туркий адабиёт дурдонлари” 100 жилдлик мажмуасига бағишинган маҳсус видео-лавҳа намойиш килинди. Эътиборли жиҳати, анжуман иштирокчilari ушбу мажмуани давримизнинг буюк адабий бунёдкорлиги, туркий ҳалқларни улкан маънавий ҳазинаси сифатида ётироф этишиди. Шунингдек, Тошкентда янги чоп этиланг Алишер Навоийнинг 5 жилдлик “Хамса” мажмуаси хамда Юнус Эмро асрлари тўпламининг ўзбек тилидаги нашри ТУРКСОЙ ҳалқаро ташкилоти кутихонасига тадқим этилди.

Тадбир дастури доирасида меҳмонлар Туркия жумхурини асосчиси Мустафо Камол Отатурк тарихи музейи ва макбараси, Туркия Буюк Миллат Мажлиси биноси ҳамда Турк тарихи музейига ташриф буоришиди.

Туркий тили давлатлар Ёзувchilarининг ушбу йигилиши ҳардош ҳалқлар ўргасидagi алоқаларни янада мустахкамлаш ҳамда Ўзбекистоннинг ҳалқаро адабий майдондаги нуғузини оширишга хизмат килиши шубҳасиз.

Ўзбекистон Ёзувchilar уюшмаси Ахборот хизмати

овоздан маъқулланди. Мазкур фестивалда “Туркий адабиёт дурдонлари” 100 жилдлик мажмуасининг тақдимотини ўтказиш ҳакида хам келишиб олинди.

Туркий тилилар ижодлар ижодини кенг ёритиб борадиган ҳалқаро адабий нашрлар ва сайтларни ташкил этиш ҳакидаги тақлифлар ҳам яқдиллик билан маъқулланди.

Шу куни қардош ҳалқлар адабиётини кенг тарғиб этиш, ўзаро ижодий ҳамкорларни янада юқсалтириш ўйлидаги хизматлари учун ТУРКСОЙ ҳалқаро ташкилоти раҳbari Султон Раев ва мазкур ташкилотнинг бир гурух вақилларига Ўзбекистон уюшмасининг ташаккурномалари топширилди.

Шунингдек, Тошкентда янги чоп этиланг Алишер Навоийнинг 5 жилдлик “Хамса” мажмуаси хамда Юнус Эмро асрлари тўпламининг ўзбек тилидаги нашри ТУРКСОЙ ҳалқаро ташкилоти кутихонасига тадқим этилди.

Тадбирда давлатлар Ёзувchilarининг ушбу йигилиши ҳардош ҳалқlар ўргасидagi алоқаларни янада мустахкамлаш ҳамда Ўзбекистоннинг ҳалқаро адабий майдондаги нуғузини оширишга хизмат килиши шубҳасиз.

Туркий тили давлатлар Ёзувchilarin ушбу йигилиши ҳардош ҳалқlар ўргасидagi алоқаларни янада мустахкамлаш ҳамда Ўзбекистоннинг ҳалқаро адабий майдондаги нуғузини оширишга хизмат килиши шубҳасиз.

БАҲОР ҲАМ СИЗЛАРГА ҲАВАС ҚИЛАДИ

Сўнгги йилларда жасиятимизда хотин-қизлар фаоллигини ошириши, иқтидорли ёшларнинг ўз салоҳиятини юзага чиқариши ва истеъоддод эгаларини разбатлантириши борасида қўламли ишлар амалга оширилмоқда. Хусусан, ҳар жаҳбада фаол қизларни қўллаб-куватлаши мақсадида таъсис этилган Зулфия номидаги давлат мукофоти танлови ўтган йиллар мобайнида маданият, санъат, фан, таълим, адабиёт ва жасоатчилик йўналишларида юзлаб ёши иқтидорларни кашиф этди.

Муҳаббат, садоқат ва вафо куйчиси Зулфия номидаги давлат мукофоти билан тақдирланди. Улар орасида адабиёт йўналишида 4 нафар киз – сирдарёлик Зарнigorон Абдуолимова, қашқадарёлик Маймурда Тўраева, фарғоналик Нилуфар Эргашева, намангандик Нигора Абдулазизова ҳам бор. Республика миқёсида ўтказилаётган адабий анжуманларда фаоллиги билан аллақачон танилиб колган Зарнigorон ва Маймуранинг илк китоблари нашрдан чиқкан. Нигоранинг биринчи китоби эса нашрға тайёрланаяти. Улар Зулфия номидаги давлат мукофотининг топширилгани адабиёт байрамига айланди. Давлатимиз раҳбарининг қарори билан санъат, фан, таълим ва бошқа юнайтилган вазифани ўз зиммасига олганини яхши билишади.

Сиймолар

Ўзбекистон ҳалқ артисти, Ўзбекистоннинг биринчи балеринаси, ўзбек балет санъатининг ёрқин юлдузи, раққоса, балетмейстер, хореограф, ўнлаб шогирдларни етишиштирган маҳоратли педагог Галияхоним Измайлова ҳаётт бўлганида 100 ёни қаршилаган бўларди. У нафақат саҳнадаги 60 йиллик, балки 87 йиллик ҳаёти давомида умрининг ҳар бир дақиқаси, ҳар лаҳзасини балет ва рақс санъати ҳаёли билан яшаб ўтди.

РАҚС МАЛИКАСИ

Россиянинг Томск вилоятида дунёга келган Галия Измайлова отасининг вафотидан сўнг, 1931 йили онаси билан Тошкентта кўйиб келгач, рақс тўгарагига катнан бошлайди. Шундай кунларнинг бирда хаваскор раккосалар танловида иштирок этган Галиядаги қобилиятни сезган мутахассислар уни янги очилган Ўзбекистон Республикаси балет мактаби(хозирги Республика ихтиоссласптирилган хореография мактаб-интернати)да ўкишга таклиф этди. Билим юртида таҳсил олган йиллар давомида тиришкоклиги, меҳнаткашлиги, фидилилиги, асосийси, бошқалардан ажralи турадиган ёрқин иктидори ва

ЭЪТИБОР ШИЖОАТ ВА КУЧ БАФИШЛАДИ

Пойтахтимиздаги Ҳалқаро конгресс марказида Хотин-қизлар куни муносабати билан ўтказиладиган тантанали маросимга чакиришани кўпичлик қатори таклиф қилинган бўлсан керак, деб ўйлагандим. Фурсат ўтиб мени кувонли ҳажоёнлар, бир умрга татигулик воқеа кутаётганини тасаввур килгандим. Байрамона безатилган дастурхон атрофида барча соҳа вакиллари бўлган аёллар бор эди. Ҳарбийлардан тортиб солик тизими мутахассисларигача...

Мамлакат раҳbari ҳар бир аёл билан самимий сувбатлашди. Навбат менга келганда: “Елкангида

қандай катта масъулият борлигини яхши биламан. Бутун мамлакат маънавияти сизларнинг зимманини гизда. Мактаблarda, ҳарбий қисмларда маънавият ва ахлоқни кўтаришни мен сизларга чиндан ишонаман. Асло руҳни тушшимрган, янада шижоат билан меҳнат қилинг. Хиёбондаги даварларни янада кенгайтириб, астойидил бўлишингизни истайман. Ҳамма сафдошларга салом айтинг”, деди давлатимиз раҳbari. Бундай эътироб ва эътибор кишига сурурли кайфият, шижоат ва куч бафишлар экан.

Кутлаймиз!

Байрам тадбири давомида шу сўзлар хаёлмада жаранглаб турди. Айни пайтда ҳам бу Ватанда барча-барчамиз бир мақсадга – юртимиз фаровонлигига хизмат қилаётганимизни янада чукур англаб етмоқдаман. Юртбoshimizning эътибори, менга берилган бу олий мукофот қалбимда катта масъулият ҳиссини ўйтоди.

**Маймурда ЗОХИДОВА,
II даражали “Соғлом авлод учун”
ордени соҳиби**

Адабиётга, китобга мурасида ҳар ўйготиш, китобхонлик кўнгликсини ёшлар кўнглигига жойлаш. Янги Ўзбекистоннинг янги маърифий ўтилиши сифатида катъий ўзинага тушуб бормоқда. Айнинча, бу борада 20 май куни Юртбoshimizning Алишер

ильтобаидан иштирок этган Галия Измайлова ўтган йилларда барпо этилган Адиблар хиёбони мажмуаси зиёрати чогида: “Адабиёт ҳалқнинг юраги десак, ҳалқнинг маънавияти десак, тўғри бўллади”, деган даъвати мамлакатимизнинг бош маънавий платформаси, миллий гояси ўларок янгради. Бу фой барчамини илхомлантириб келмокда.

Тошкент давлат шарқшунослик университетида хам китобсевар, бадиий ижод ва таржи-

ма билан шуғулланадиган истеъоддодли толиби илмларнинг бошни бир ерга ковуштириши нияти тугилди. Уч йилдири, Ўзбекистон Ёзувchilar уюшмаси билан ҳамкорликда ижодкор шарқшунослардан иборат “Мангу битик” адабиёт тўгараги кизгин фаолият юритиб келмоқда. Ўзбекистон ҳалқ ёзувчиси

«МАНГУ БИТИК»

Муҳаммад Алишингада сифатида шакллантирилди.

Талабаларимизнинг севимли, ўзига хос адабий анжуманига айланган ушбу тўгаракда ёш шарқшунослардан иштирок этилди, пишигит борилмоқда, ижодкорлардан иштирок этилди. Бунинг учун атоби ёзувчимиз Муҳаммад Алишингада шакллантирилди. Ижодкорларимиз университетида анжуманларида, бадиий кечалар, байрамларда ўзларининг ижоди намуналари билан фаол иштирок этилмоқда.

6

Гулчехра РИХСИЕВА,
Тошкент давлат шарқшунослик
университети ректори

Ўткир РАҲМАТ

ЭЙ САБО...

Сабо,
Боғимдасан беғубор нафас,
Кўксими эркалаб туласан роҳат.
Ям-яшил бу маъво кўзида ҳавас,
Рухим топингани тенгиз фароғат.

Кўчогинг беминнат эрта-кеч, ахир,
Тутар борлигини кўтариб озод.
Биласан, сенданам ўзим бесабр,
Шунчаки яшашга кўймас бу ҳаёт.

Сендаям бордайин қандайдир таскин,
Айланни ипакдек хаёл улайсан.
Бу манзил бағри кенг, тортишмай эсгин,
Умидбахш тонгларни олиб келгайсан.

Кувонган кунларга ўзингсан гувоҳ,
Фурур ва сурурим шундан топғанман.
Кипригим намланса гоҳида ногоҳ,
Ортингдан умидвор кўзим тикканман.

Йиллар туткич бермай кетмоқда ўтиб,
Хаёлдай учкурдир биласан, сабо.
Эртанги кунлардан нениндири кутиб,
Дилимга тукканман эзгу мудда.

Нурли ниятларга тушмаган губор,
Майин қанотларинг хузурбахш, фахр.
Бу Ватан – боғимдан бошқаси бекор,
Усиз яшамоқлик бемаъно, ахир.

Kўп қаватли уйга янги
кўшнининг кўчиб келга-
ни ўша хонадонда тўсат-
дан тарақа-турук, гумбур-гумбулар
бошланганидан билинади-колади.
Албатта, таъмирашади! Ўзи жуда
галати одатимиз бор-да: янги уйда
яшашни... ўзгартришдан бошлай-
миз; янги соҳиблардан кимдир деб-
вортаги гулкогозни кўриб афтини
буриштиради, яна кимнидир хоналар
жойлашувидан энсаси котади, учин-
чисида эса, эшикларинг эски ру-
суми, устига-устак, анча-мунча
кйшиклиги ёқимисиз таассурот кол-
дирадими-её. Хуллас, янгича дид-
таъба мослаб ҳаммасини таъмираш
керак, тамом-вассалом.

Бу сафар ҳам шундай бўлди.

Биринчи каватга кўчиб келажак
банда “Бир уй қилил, бир уй қилил,
кўрганлар хасадан ёрилиб ўслин!”
деб астойдил ният килган эканми,
ишклиб, ишни подъезд ёнига төр-
тот кум-цемент уйишидан бошлади.
Сўнг ҳаммаси одатдагиди кечди: кун
бўйи асабни ўйнадиган тарилашу
гурсллашлар... Бетон ўйилётган
пайтидаги шовкинга чидаб бўлмайди.
Кўпориб олинган деразалар ўрнидан
чиқкан куюқ чангни-ку, айтманг:

Хонадон эгаси – Ўткир исмли кирк
шашлардин, семиріб кетган, бошидан
панама шляпини кўймайдиган одам
шундай айвон тагига жойлаган теб-
ранма курсисига ўтириб олганча тел-
фонига уланган кулокликда соатлаб
мутика эшигтар, хузурдан кўзларини
юмби олганча оёкларини мусикага-
ва мос тебратар, бир кўли билан эса
доимо ёнида сергак турдагидан баҳай-
бат итингин бошини силарди.

Кўшилар “дод” деб юбориши.

Ахийир газабдан афти буришиб
кетган Одилжон юкори каватдан чо-
нип туши.

– Ҳой, ука, бу нима деган гап?
Бешинчи каватдаям ўтириб бўлма-
япти! Ҳудди кулокка мих қоқаётган-
дай бўйлиги-ку! Қачон бах киласан?

Ўткир деганлари курсисида теб-
раннишадан тўхтаб, кулокликни тү-
ширгач, ноиложлигини билдиригандай
кўлларини иккى ёнга ёйди:

– “Дом”чилик, ажакон, “дом”чи-
лик. Уч-тўрт кунгина чидаб турасиз-
лар энди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ўткирнинг янга қулоклик такиб
олаётганини кўрган Одилжон асабий
тарза кўл силтаганча нари кетди.

Ёшлар овози

ВАТАНИМ

Юртим дей чекиб наъралар,
Майдон кечиб конлар ютган эл.
Фарзандининг умрени тилаб,
Ўз жонини унга тутган эл.

Тарихингта бокум ҳайрат-ла,
Кўзларимга кўринар чирок.
Магриб осмон нима, билмасди,
Улугбэгинг юлдуз топган чок.

Бу ер узра асрлар оша
Канча умр топиди сайкал.

БИНАФШАДЕК ОЧИЛИБ КЕПДИМ

БИНАФШАДЕК ОЧИЛИБ КЕПДИМ

Сувинг ичган жаҳонгирингта
Кўйишибди олтindan ҳайкал.

Қанча кулфат ўти бошингдан,
Топтаб сени бадавий араб.
Лек бўйининги ҳеч қилмадинг хам,
Буюкдирсан бу кун шу сабаб.

Дориломон кунларга етиб,
Сайр эттапмиз гулгун чамани.
Тур, тендошим, бизлар бўлмасак,
Ким гуллатгай она Ватанини!

Нодиржон НЕЬМАТОВ

ШОИР ВА КАПАЛАК

Яна тўрт девору бир дафтар калам...
Шоир хаёлларга бермокдадир зеб.
Бир капалак кўнди точнага шу дам:
“Яхиси, мен хақда шеър ёзакол...”, деб.

Шоир маъюс бокиб капалакка дер:
“Мен бир сирдошга зор, дўстга зор эдим,
Кел, силай канотинг, сенга атай шеър,
Сен мени хаётта кайтардин!”, деди.

Капалак жилмайди бош эгиб, маъюс:
“Мен, ахир, сенга дўст бўлолмайман-ку!
Бугун ёнингдаман, эртага, афус,
Уйкуга кетурман, уйкуга мангу!”

Шоир караб туар тўзларида нам,
Капалакни ўпар зор йиглаганча.
“Ох, сен капалагим, дединг, кетаман...
Кетишин айтмасдан кетганлар қанча...”

Дилором ТУРСУНОВА

КЕЛИН ҚИЛИНГ

Шоҳкўчада турибди бир киз.
Жуда гўзал, фаришта, хур киз.
Менга ёшар кўзлари юлдуз,
Оламда утанҳо, ягона...

Келин килинг шу кизни, она!
Супургини олсин кўлидан.
Тазим бажо айлаб ўйлизда.
Одоб-ла жой олсин дилиздан!
Пойнингизга бўлсин парвона...

Келин килинг шу кизни, она!
Бўйлари соз, ўзи иболи,
Тенги йўқдир, жуда хаёли.
Нурили бўлсин унинг икболи!
Ох, чиройи этар девона,
Келин килинг шу кизни, она!

Келин эмас, киз бўлсин сизга,
Изингиздан из бўлсин сизга,
Яркираган юз бўлсин сизга!
Ғам-кайғудан бўлсин бегона.
Келин килинг, шу кизни, она!
Адашмайсиз, онажон, она!

Чоюр БЕРДИЕВ

СИНДАМӢ

ХАҖ

Эй меҳрибоним Мохирим,
Тоғларда ҳам дард бормикин?
Ўн саккиз минг олам гўё
Ўн саккиз минг озормикин?

Афус юки елкаларин
Бораумикин ерга йикиб?
Биттаним хижрон асарин,
Минг согинчга пешвож чиби?

Ё аслида, кулаётган
Менинг сабрим – тоғмикин-а?
Хаммасидан воз кечмокка
Буд айни чогмикин-а?

Унудим мен ушбу кундан,
Дардлар энди – эски, кадим.
Қорачигларингдек кора
Кунларимга кўл силтадим.

Синглим, энди кўнглингдек оқ
Соф тиллаклар кўлини тутиб,
Яшагаймиз Аллоҳ учун
Аллоҳ берар баҳти кутиб,
Аллоҳ берар баҳти кутиб...

Салима РАЙИМҚУЛОВА

МУҲАББАТИНИ

ҚУРҒАНМІСИЗ...

Кўзлари оху, нур порлайди,
Бахорларда гулдай зорлайди,
Хар одда ўзига чорлайди,
Мухаббатни кўрганмисиз?
Майсадай елда солланади,
Капалақдай хўп олланади,
Калбаг ўтирадай ёланади,
Мухаббатни кўрганмисиз?
Эҳсонларни пайхон килар,
Юзингиз офтобдай силяр,
Бахтил бўлишингиз тилар,
Мухаббатни кўрганмисиз?
Севганимиз ўзи дилдан,
Дард ичганимиз сўнгилдан,
Туширмаймиз уни тилдан,
Мухаббатни кўрганмисиз?
Тўййулари улуғ, оддий,
Йўқ, ёғонмас, у хакиқий,
Дунёдаги энг самимий
Мухаббатни кўрганмисиз?

Зарнигор ШЕРМАТОВА

ОТАМДА МАКТУБ

Кун тушга якинлашганда Нурумхаммад ота
китобдан бошини кўтарди. Ҳамма севиб ўқий-
диган “Ота” романи жуда яхши ёзилган ва уни
ўқиган китобхон кўз ўнгига отаси сиймоси гав-
даланарди. Шу пайт ўртсанча набираси кириб
кодди.

– Бобојон, мен Корбобога хат бермоқчиман,
узокларга кетиб колган дадамга... Ўқитувчимиз
айти. Корбобо чанасида учиб, дадамни топиб
унга хатимни етказар экан. Ухлашимдан аввал
ёстиғимнинг остига кўйсам, бас, ўзи сез-
дирмасдан олиб кетаркан...

– Хатингни менга ўқиб бероласанми? –
жилмайди бобоси.

– Факат њеч кимга айтмасангиз, хатто бувим
ҳам билмасин дейман, чунки буни факат дадам
ўқиши керак, насиб бўлса, мени ойимнинг олдига
олиб боради. Улар мен билан, албатта, ярашиб ке-
тади... – деди ўйчан ҳолатга тушиб набира.

– Албатта, болам, сени ойинг билан даданг
жуда согинган, лекин улар жуда муҳим иш билан
чет элга кетган. Худо ҳоҳласа, бу йил сени ўзлари
билан олиб кетишади – деди Нурумхаммад ота ва

Қатра

набирасининг бошини силаб, пешонасидан ўпиб
кўйди. – Қани, ўки-чи.

Бола чўнтағидан оқ коғозга ёзилган хатни олиб
ўқий бошлади.

“Хурматли Корбобо! Бу хатимни дадамга етказ-
гин.

Азиз дадажоним, мен сизни жуда ҳам соғинидим.
Қачон мени олиб кетасиз. Иккى йил бўлди, сизни
кўрмадим. Ойим сиз биланми? Ёки мени ташлаб
кетганими? Сиз мени олиб кетаман, дегандингиз...
Мактабда синфдошларимни оталари келиб, ўзлари
билан олиб кетишади. Мени эса – суюкли бобожо-
ним. Ҳа, айтганча, менга ўзи юараш машина
олиб беринг. Дўстим Ахмадга дадаси катта
ўзи юараш машина совға килибди. Росаям ха-
васим келди. Агар машинага пунгиниз етмаса,
Қорбобога айтинг, мен учун худи шунака совға-
ни сизга келиб юборади. Менга Корбобо эмас, сиз
совға килинг. Сизни жуда соғинидим. Якин кунларда
кўришгunchа хайр. Ўглингиз Азаматжон.”

Нурумхаммад отанинн багри увишди, чапга
ўтирилганида кўзларидан сизишиб чиккан бир томчи
шени, хайрият, набираси кўрмади.

Бобомурод САФАРОВ

ФИРОҚЛАР

Аргувон нур пояндозларин
Чизар экан буюк бир Наккош.
Ўн саккиз ёш киздай ийманиб,
Уфқ ортига йўл олар кўёш...

Шамсим, кўзинг бунчалар фарби?
Улардан нур томчилар беҳол.
Милиярд йилки, сени ахтари,
Юлдуз тўкар кўзидан Хилол...

Куйилларкан кўзимга ранглар,
Хотиримда не бор, йўқ бўлар.
Милтиллаган корачикларим
Ловуллар-да, кора чўр бўлар...

Янгиланар хотиранг изи,
Кипригимга томчи терилгай.
Улар каби бизга, азизим,
Кўришмаслик шарти берилган...

Ирода РАҲМОНАЛИЕВА

БАҲОР

САЛОМИ

Эрта тонгда гуллар ифори
Олиб келди баҳор саломин.
Тарқадио кишининг губори
Кўз очди ўш қалбим олами!

Кўпдан қалбим кийнаган армон,
Ғамлар унут бўлди бир зумда.
Гуллаб-яшнаб кетдилар ҳар ён,
Сигмай кетдим ўзим ўзимга.

Тонг сабоси ракслар ила
Қолдирмади юрагимдағам.
Қалдирғочлар чучук тил била
Гул сайрига чорлайди шу дам.

Кийдим атлас-адрасим олранг,
Гул баргидай нағис ва кўркам.
Бойчечакжон, бўлиб ҳамоҳанг,
Кел, сочларим ўриб кўй, ёрким!

Бошгинамга гулчамбар эмас,
Гилам дўппи кийсам ярашар.
Гуллар, гуллар килишар ҳавас,
Бари менга кулиб карашар.

Бинафшадек очилиб кетдим,
Кўрганлар ҳам бокар маҳли.
Олам бутун накадар сўлим!
Гул сайрига юринг, марҳабо!

Лола АРСЛОНОВА

Муҳаммад Ризо Эрнёзбек ўғли Оғаҳий ўзбек
мұмтоз адабиётининг Алишер Навоидан кейинги
улкан сиймалардан биридир. Оғаҳий халқимиз ма-
данияти, адабиёти ва илм-ғанини тарихида нағосатли
шоир, моҳир таржимон, йирик тарихи, маърифат-
парвар шахс сифатида ёркин из колдирган. Атокли
маданият арбоби, классик шеъриятнинг моҳир устаси-
нини Ҳивадаги адабий ҳаракатнинг пешқадам шоир,
дайидilar.

Оғаҳийнинг “Таъзиз ул-ошиқин” (“Ошиклар

тумори”) девони бир неча жанрларда яратилган 20

минг мисрадан зиёд шердан

таркиб топган. У Ҳоразм хон-
лиги тархиининг турли давр-
ларини ёритишга багишлаб

бешта мустақил йирик та-
рихий асар яратган. Сайдий

Шерозийнинг “Гулистан”, Абдураҳмон Жомийнинг

“Саломон ва Абсол”, “Бахористон”, Низомийнинг

“Хафт пайқар” каби ўлмас асарларини, ўнлаб та-
рихий китобларни маҳорат билан она тилимизга ўтири-
шади.

Оғаҳий шеърияти чиндан ҳам мұмтоз адабиёти

мизда алоҳида таҳсилнга сазовор. У рангн шеърият

соҳибига ўтиришади. Унинг шеърлари мавзуларни бирлаштири-
рар нарса ишқ, мұхаббатидир. Оғаҳий лирикасидағы

ишқий, ижтимоий, ахлоқий мавзудаги газаллар ўз-
ро киёсланганда, кўп ғазалларидан Навоийда издош-
ликтарни көрсатади. Атакидағы ғазалларни Ҳивадаги

адабиятнинг ғазалларидан Ҳивадаги ғазалларни

тозалади. Атакидағы ғазалларни Ҳивадаги ғ